

PREPORUKA ODJELA ZA KLASIČNU FILOLOGIJU
UPUTE ZA OBLIKOVANJE SEMINARSKIH, ZAVRŠNIH I DIPLOMSKIH
RADOVA

Dijelovi seminarskoga / završnoga / diplomskoga rada:

- naslovnica na kojoj se nalazi:
 - naziv ustanove, Odjela i studijskoga programa
 - naslov rada i vrsta rada
 - ime studenta i izvoditelja/nositelja kolegija ili mentora
 - mjesto i godina.
- izjava o akademskoj čestitosti (završni i diplomski)¹
- sažetak* na hrvatskome i engleskome (završni i diplomski)
- tablica sadržaja
- tekst rada (uvod*, tijelo teksta, zaključak*)
- popis literature.

* Sažetak treba sadržavati precizno opisanu svrhu rada, metodologiju istraživanja, najvažnije postavke i zaključak. Treba biti kratak i jasan; idealan je opseg oko pola kartice (definiciju kartice vidi niže).

* Uvod treba sadržavati argumentaciju izbora teme i definiran cilj istraživanja. U ovo poglavlje (eventualno uz podnaslov) mogu se uklopiti i podatci o piscu i književnome djelu koje se obrađuje, pregled rezultata dosadašnjih istraživanja zadanoga problema ili teme i sl. Sve podatke potrebno je potkrijepiti citiranjem ili parafrazom relevantnih izvora uz pažljivu i dosljednu primjenu tehnika citiranja (v. niže). Uvod ne mora biti opsežan; ovisi o širini zadane teme. Preporuka je da bude dug do petine ukupnoga opsega rada.

* Zaključak treba sadržavati odgovor na problem (tj. cilj istraživanja) definiran u uvodnome dijelu te sažet prikaz najvažnijih doprinosa istraživanja (tj. onoga što je analizirano i dokazano) u središnjemu dijelu rada. Zaključak služi kao svojevrsni sažetak cijeloga rada i trebao bi biti dovoljno jasan i informativan tako da funkcionira kao samostalan dio rada, stoga neki dijelovi koji su već ranije napisani smiju biti ponovljeni ili parafrazirani. Ipak, potrebno se suzdržati od opsežnijega izlaganja već rečenoga (naročito tehnikom copy/paste). Dobrodošao je osobni osvrt (npr. ocjena književne vrijednosti analiziranoga djela/ulomka, osvrt na stil, pregled motiva i načina njihove obrade, osobno mišljenje o problematici koje se književno djelo dotiče i sl.).

¹ Naslovnica (korice i prva stranica) za završne i diplomske radove kao i Izjava o akademskoj čestitosti nalaze se na <http://www.unizd.hr/sveucilisnknjiznica/digitalni-repozitorij-sveucilista-u-zadru/upute-i-obraci-za-studente>.

Opsežniji citati i parafraze tuđih misli ne smiju se uklapati u ovaj dio rada. Preporučeni je opseg Zaključka do petine ukupnoga opsega rada.

Opseg rada

- Seminar treba sadržavati najmanje 5 kartica, završni rad 10 kartica, a diplomski 30 kartica teksta sadržaja (od Uvoda do Zaključka). Kartica teksta definirana je kao 1800 znakova, tj. 60 x 30 znakova: 60 znakova u retku (uključujući bjeline i interpunkcije) oko 30 redaka.
- Rad treba biti ispisan na papiru formata A4 (210x297).

Postavke stranice

- Margine:
 - lijeva i desna: 2,5 cm
 - gornja i donja: 2,5 cm
 - *Naslovnica ima drugačije margine kao i veličinu pisma!*
- Tip pisma (font): Times New Roman
- Veličina pisma (fonta):
 - naslovi u radu: 14 tipografskih točka
 - podnaslovi u radu: 12 tipografskih točaka
 - tijelo teksta: 12 tipografskih točaka
 - broj stranica: 12 tipografskih točaka
 - izdvojeni citati zajedno s prijevodom:² 10 tipografskih točaka
 - bilješke: 10 tipografskih točaka
- Prored:
 - u tijelu teksta: 1,5
 - u izdvojenim citatima: jednostruk (Single)
 - u podnožnim bilješkama: jednostruk (Single)
- Tekst je obostrano poravnat.
- Numeracija stranica u donjem desnom kutu.
 - Uvod počinje od 1. stranice.
- Naslovi i podnaslovi u radu kao i u Sadržaju
 - Numeriraju se samo naslovi i podnaslovi koji se odnose na sam tekst rada (od Uvoda do Zaključka).

² VAŽNA NAPOMENA: Sve citate u tekstu (uklopljene ili izdvojene) treba staviti u navodnike („”).

- Preporučuje se naslove poglavlja pisati velikim običnim slovima, a naslove potpoglavlja malim podebljanim slovima. Ako postoje naslovi unutar potpoglavlja, preporuča se da se oni pišu malim slovima u kurzivu. To bi izgledalo primjerice ovako:

1. NASLOV

1.1. Podnaslov

1.2. Podnaslov

2. NASLOV

2.1. Podnaslov

2.1.1. Podnaslov

2.1.2. Podnaslov

2.1.3. Podnaslov itd.

- Novo poglavlje ili potpoglavlje u radu nije potrebno izdvajati na posebnu stranicu.
- Odlomci u radu i citati:
 - prvi redak odlomka uvući na 1,25 cm bez umetanja proreda među odlomcima
 - uklopljeni citati: kraće grčke ili latinske citate uklopiti unutar rečenice i odlomka, a njihov prijevod navesti u bilješki³
 - izdvojeni citati: citate u prozi duže od pet retka kao i stihove od dva ili više redaka izdvojiti u posebne odlomke
 - ✓ izdvojene grčke ili latinske citate razmaknuti od teksta odlomka proredom od 6 tipografskih točaka prije i iza citata
 - ✓ nakon izdvojenoga grčkog ili latinskog citata napisati prijevod u zagradama te ga od nastavka teksta koji slijedi odvojiti proredom od 12 tipografskih točaka
 - ✓ prijevod stihova navesti prozno, tj. granice među stihovima označiti kosim crticama
 - ako se citat krati, to kraćenje mora biti smisleno, a znak za ispušteni dio citata je (...). Npr. „Tukididov navod (5, 26) da je poslije gubitka Amfipola dvadeset godina bio u progonstvu ne ostavlja prostora sumnji da se vratio u Atenu poslije

³ VAŽNA NAPOMENA: Prijevodi trebaju biti vlastiti, tj. ne smiju biti preuzeti iz objavljenih prijevoda. Pri prvome prijevodu u bilješki treba navesti napomenu da se radi o vlastitome prijevodu svih citata u radu. Vlastiti prijevod citata ne označava se navodnicima.

njezina poraza 404. (...) Povratak u Atenu dobro se slaže s viješću o njegovu grobu (...)”

- Umetanje tablica i slika u tijelo teksta
 - Sve tablice i slike (grafikoni, fotografije, dijagrami, karte) trebaju imati odgovarajući naslov i biti numerirane.
 - Brojevi i naslovi tablica nalaze se uvijek iznad tablica.
 - Brojevi i naslovi slika nalaze se uvijek ispod slika.
 - Ako je ilustracija reprodukcija umjetničkoga djela, navodi se autor (ako je poznat), naslov te ostali nužni podaci relevantni za pojedine umjetničke vrste.
- Prilozi (neobavezno) na kraju rada označeni kao PRILOG 1, PRILOG 2 itd.

Pisanje bilješki (fusnoti)

- Pri citiranju ili parafraziranju nečije misli (rečenice)⁴ bilješka (fusnota) treba sadržavati samo prezime autora, godinu objavljivanja i stranicu na kojoj je određen podatak objavljen, npr. Kombol, 1961: 72.
- Ako se parafrazira veći dio teksta nečijega rada, broj bilješke stavlja se na kraj odlomka, a u bilješci se stavlja, npr. Usp. Kombol, 1961: 72–74. Tako parafraziran dio teksta stoji u posebnome odlomku.
- Ako se u tekstu upućuje na natuknicu iz rječnika ili enciklopedije, u bilješci stoji npr. Vidi Senc [1910] 1991: s. v. θέλω; Vidi Senc [1910] 1991: s. vv. κικεών, θέλω; Vidi Der Kleine Pauly: s. v. „Hannibal” itd.
- Preporučuje se antičke izvore u bilješci (fusnoti) citirati prema uzoru digitalne knjižnice Perseus, npr. Hom. Il. 1.1–5; Plat. Rep. 1.327a; Tac. Ann. 11.4–12.1 itd.
- Pri citiranju ili parafraziranju sekundarnih izvora najprije se navodi autor koji je citiran i godina objave, a zatim prezime autora izvornoga rada, godina objave i stranica (npr. Popić, 2014: 23 prema Luhmann, 1992: 51–61).
- Bilješke koje sadrže komentare ili upućivanje na određenu literaturu vezanu općenito za pojedinu problematiku pišu se također u podnožju teksta. Bilješka koja sadrži komentar završava navođenjem reference ili referenci u zagradama, npr. (Kombol, 1961: 72).
- Tekst u bilješkama mora počinjati velikim tiskanim slovom i završavati točkom.
- Wikipediju ne navoditi kao izvor u bilješkama i popisu literature.

⁴ Citiranje je doslovno preuzimanje tuđih riječi i citati se obavezno stavljaju u navodnike. Parafraziranje je prepričavanje tuđih riječi ili misli i parafraza se ne označava navodnicima. **Parafraziranje treba uskladiti s vlastitim stilom pisanja.** Preporučuje se za citiranje navoditi kraće citate, a parafrazirati duže citate, odlomke ili stranice.

Navođenje bibliografskih podataka u popisu literature

- U popisu literature redosljed referenci treba pisati abecednim redom, prema prezimenu prvoga autora, bez rednih brojeva.
- Ako isti autor ima više referenci, prvo se pišu one koje su novijega datuma.
- Ako isti autor ima više referenci iz iste godine, reference se navode abecednim redom prema naslovu rada, a pored godine dodaje se a, b itd. To isto vrijedi pri navođenju referenci u bilješkama.
- Ako je referenca duža od jednoga reda, tekst se u ostalim redovima uvlači (opcija *hanging* u izborniku *Home* pod *Paragraph*) za 1,25 cm.

Primjeri za:

1. Citiranje knjige:

- Apolonije. 2008. *Doživljaji Argonauta*. Preveo s grčkoga i komentirao Branimir Glavičić. Zagreb: Demetra.
- Hutchinson, Gregory Owen. 1998. *Cicero's Correspondence. A Literary Study*. Oxford: Clarendon Press.
- Kombol, Mihovil. 1961. *Povijest hrvatske književnosti do narodnog preporoda*. Drugo izdanje. Zagreb: Matica hrvatska.
- Lesky, Albin. 2001. *Povijest grčke književnosti*. Preveo s njemačkoga Zdeslav Dukat. Zagreb: Golden marketing.
- Salopek, Damir, Milivoj Sironić. 1977. Grčka književnost. U: *Povijest svjetske književnosti*, knj. 2, 7–187. Zagreb: Mladost.

2. Citiranje zbornika:

- Fališevac, Dunja. 1992. Udio humanizma u hrvatskoj epici 16. i 17. stoljeća. U: *Dani Hvarskog kazališta XVIII – Hrvatski humanizam, XVI. stoljeće – protestantizam i reformacija*, uredili N. Batušić i dr., 9–64. Split: Književni krug.
- Fink Arsovski, Željka. 1993. O jednom tipu frazeoloških varijanti (na materijalu hrvatskih ili srpskih i ruskih frazeologizama). U: *Rječnik i društvo: zbornik radova sa znanstvenog skupa o leksikografiji i leksikologiji održanog 11 – 13. X. 1989. u Zagrebu*, ur. R. Filipović, B. Finka i B. Tafra, 65–70. Zagreb: HAZU.

3. Citiranje časopisa:

- Belemore, Jane. 2016. Caesar's Gallic Woman under Siege. *Latomus: revue d'études latines*, 75(4), 888–909.

Skračić, Vladimir. 1998. Hidronimi na zadarskim otocima i zadarskom kopnu u XIV. i XV. stoljeću. *Folia onomastica Croatica*, 7, 221–235.

4. Citiranje elektroničkih izvora:

De Imperatoribus Romanis. An Online Encyclopedia of Roman Rulers and Their Families. 2007. Editors Richard D. Weigel et al. Available at: <http://www.roman-emperors.org/> (5. svibnja 2017.).

<http://www.perseus.tufts.edu/> (4. kolovoza 2018.).

Stijepović, Stijepo. 2014. *Hrestomatija iberoromanskog književnog srednjovjekovlja* [e-knjiga] Zadar: Sveučilište u Zadru. Dostupno na:

http://www.unizd.hr/Portals/41/elektronicka_izdanja/Hrestomatija_iberoromanskog_knjizevnog_srednjovjekovlja.pdf?ver=2014-02-10-124228-150 (12. srpnja 2017.).

Tacitus, Cornelius. 1906. *Annales*. Ed. C. D. Fisher. In: *Diogenes* (v3.1.6), ed. Peter J. Heslin.

5. Citiranje rječnika i enciklopedija:

Anić, Vladimir. 2006. *Veliki rječnik hrvatskoga jezika*. Drugo izdanje. Zagreb: Novi Liber.

Der Kleine Pauly. Lexikon der Antike. 1964 – 1975. Band 1 – 5. Bearbeitet und herausgegeben von Konrat Ziegler, Walther Sontheimer und Hans Gärtner. Stuttgart – Weimer: Alfred Druckenmüller Verlag.

Rječnik hrvatskoga jezika. 2000. Zagreb: Leksikografski zavod „Miroslav Krleža” i Školska knjiga.

Senc, Stjepan. 1910. *Grčko-hrvatski rječnik za škole*. 1991. Reprint Zagreb: Naprijed.

DODATAK

Korisni linkovi

Upute i obrasci za završni/diplomski rad – <http://www.unizd.hr/klasicnafilologija/studenti>

Hrvatski jezični portal – <http://hjp.znanje.hr/>

Hrvatski pravopis – <http://pravopis.hr/pravila/>

Korisni priručnici

Oraić Tolić, Dubravka. 2011. *Akademsko pismo: Strategije i tehnike klasične retorike za suvremene studentice i studente*. Zagreb: Naknada Ljevak.

Zelenika, Ratko. 2000. *Metodologija i tehnologija izrade znanstvenog i stručnog djela*. Rijeka: Ekonomski fakultet u Rijeci.

